

מזכירות החברה

פרוטוקול

ישיבת ועדת כספים מס' 19/5, לה"ר - אולם גדול

יום שני, כ"ב אייר תשע"ט, 27/05/2019

חברים:

- סגן יו"ר דירקטוריון - ארנן פלמן - יו"ר הוועדה (יו"ר ועדת כספים)
- סגן יו"ר דירקטוריון - שלמה דרעי (סגן יו"ר קק"ל)
- סגן יו"ר דירקטוריון - זאב נוימן (סגן יו"ר קק"ל)
- סגן יו"ר דירקטוריון - ניסן צ'ליק (סגן יו"ר קק"ל)
- מר אשר אברגיל; מר נחי אייל; מר רני טריינין; רו"ח דניאל יפה; מר מתי יצחק; עו"ד נילי נאהורי; עו"ד מיכל סיבל-דראל; מר שמאי קינן

חסרים:

אלי כהן; רב מאוריסיו בלטר; מר חיים כהן; עו"ד עפרה כרמי; מר יוסי קטריבס

משתתפים:

עופר ארז; דוד גיטלין; איתן דויטש; עו"ד אביטר יצחק הלוי; אהרון זוהר; עו"ד שושי טרגין; חיים יוסף; יובל ייני; אילה כהן; ליאורה כהן-נצר; יאיר לוטשטיין; עו"ד תום מור; זאב נוימן; טדי קולניק; עו"ד אולי קונסטנטיני; סמדר שמביק

סדר יום:

1. אישור פרוטוקולים מיום 13.5.19 ו-17.5.19
2. מיסוי קק"ל - עדכון סטטוס
3. שערך נכסי הימנותא - עדכון סטטוס
4. בדיון הקודם של ועדת הכספים מיום 13.5.2019 בנושא דוח ביצוע תקציבי 2018 ועל רקע נתוני ביצוע נמוכים יחסית של החטיבות ביקשה ועדת הכספים לקבל נתוני ביצוע ביחס לרבעון הראשון לשנת 2019. מצורף דוח ביצוע בהתאם. יוצג לוועדה על ידי מנהל חטיבת הכספים, מר יובל ייני ועל ידי מנהלת אגף תקציבים, גב ליאורה כהן-נצר.
5. הצגת הכנסות מתרומות בדוחות הכספיים
6. בהתאם לנוהל בניית תקציב, מדווחת חטיבת הכספים לוועדת הכספים את ההסטות ביחס לרבעון שחלף. מצורף דוח של כלל ההסטות שבוצעו ברבעון הראשון לשנת 2019
7. טיוטת דוחות כספיים 2018:
א. דיווח יו"ר ועדת המשנה לכספים בנושא מאזן, מר שמאי קינן.
ב. דיון בדוחות והמלצה ועדת הכספים לוועדת הביקורת/ דירקטוריון/ אסיפה
8. מינוי רו"ח מבקר
9. בקשת הלשכה המשפטית ומערך ההסברה לתקצוב מהרזרבה לצורך הגשת תביעה נגד החמס בגין נזקים שנגרמו לקק"ל במהלך "צוק איתן" - עו"ד נדב עשהאל, היועץ המשפטי וצחי משה, מנהל מערך ההסברה

תמצית דיון והחלטות:

1. **אישור פרוטוקולים מיום 13.5.19 ו-17.5.19**

עיקרי הדיון:

התקיימו 3 ישיבות ברצף, צורפו תמצית החלטות מיום 13.5.19 ומיום 17.5.19 פרוטוקול יצורף בהמשך.

מזכירות החברה

אגב הפרוטוקול מיום 13.5.2019 ומיום 17.5.2019 ולאחר שמיעת גורמי המקצוע בנושא we work, הבהירה ועדת הכספים כי מעיון בפרסום של הקול הקורא לא ברור שמדובר בבקשה לקבלת אינפורמציה בלבד אלא במטרה לבצע התקשרות בעוד שהדבר עצמו טרם אושר על ידי ועדת הכספים בהתאם להחלטת הדירקטוריון. מן הראוי היה להתנהל אחרת. ועדת הכספים אינה "חותמת גומי".

עמדת גורמי המקצוע, אלכס ושושי, כי פעולה זו תואמת את ההחלטות ואינה חורגת מהן, כי אין צורך בקבלת אישור ועדת הכספים לפרסום קול קורא, כי מדובר ב-RFI ולא נדרש תקציב וכי הדבר נדרש על מנת שתהיה ספציפיקציה של התכנית הכלכלית למקומות שיגישו הצעות.

בנוסף, ועדת כספים הדגישה כי רואה חשיבות רבה בהשתתפות המנכ"ל בישיבות הוועדה.

החלטה מס' 19010501/4

התקיימו 3 ישיבות ברצף, צורפו תמצית החלטות מיום 13.5.19 ומיום 17.5.19 פרוטוקול יצורף בהמשך.

2. מיסוי ק"ל - עדכון סטטוס

עיקרי הדיון:

מר יובל ייני, מנהל חטיבת כספים:

מסר עדכון באשר לנושא המיסוי.

נוכח טיבו, הוגדר הדיון בנושא זה כחסוי וככזה לא יקבל הדיון ותוכנו פומבי במסגרת פרוטוקול זה. פרטי הדיון שמורים במשרדי מזכירות החברה.

* זאב נוימן הצטרף לישיבה.

3. שערך נכסי הימנותא - עדכון סטטוס

עיקרי הדיון:

מר אלכס חפץ, מנהל מכלול המקרקעין:

מסר סקירה לגבי תהליך שערך נכסי הימנותא המתבצע נכון ליום 31.12.18 ולגבי המסקנות המתגבשות.

השערך מתבצע על בסיס בהתאם להסכם הקיבוצי משנת 2009. על פי הסכם זה נדרש לערוך אומדן של נכסי הימנותא אחת ל-5 שנים. כמו כן, נקבע בהסכם כי נכסי הימנותא משועבדים בשעבוד צף לטובת הבטחת הפנסיה של העובדים.

השערך האחרון, מתייחס לשווי הנכסים נכון לסוף שנת 2014, ועל פי הוראות ההסכם היה צריך להיערך שיערך נוסף לתאריך 31.12.2019. בהסכמת ארגון העובדים ובתיאום עם חטיבת הכספים הקדמנו את השיעור לשווי הנכסים נכון ליום 31.12.2018.

מר חפץ סקר את הנושא ונתן רקע נוסף בדבר הצגת נכסי המקרקעין בדו"חות הכספיים השנתיים של קק"ל והימנותא. בהמשך עמד על התהליך, המטודולוגיה והפעולות שנקטו לצורך ביצוע השיעור. מר חפץ עמד על הסיבות לעליית השווי, בין היתר פעולות השבחה שביצעה הימנותא במקרקעיה ועל השלכות השבחה, רכישות ועסקאות חדשות שבוצעו, עליית מחירי הנדל"ן, המסקנה העולה מטיוטת השיעור שנעשה כי סה"כ הערך של נכסי הימנותא נכון ליום 31.12.2018,

מזכירות החברה

בניכוי כלל ההפחתות, הינו כ-7.1 מיליארד ₪. לגבי סכום זה ייתכן ותהיה הפחתה מסוימת (בין 5% ועד 10%) בעקבות הבקרה ובחינות שנערכות על ידי רואי החשבון. בעצם הגידול בשווי נכסי הימנותא כתוצאה מהשערוך עצמו הינו בסך של כ-1.9 מיליארד ₪.

התהליך בוצע בסיוע שמאים חיצוניים עם בקרה של משרד רואה חשבון חיצוני, משרד פאהן קנה.

מר יובל ייני, מנהל חטיבת הכספים

מבקש לומר גילוי נאות לפרוטוקול כי אחיו שותף במשרד רו"ח פאהן קנה שביצע את הבקרה עבור הימנותא. אחיו לא מטפל בנושא האמור. בנוסף, הוסיף מר ייני כי לא היה מעורב בתהליך הבחירה ומציין את הדברים למען הסדר הטוב.

4. **בדיון הקודם של ועדת הכספים מיום 13.5.2019 בנושא דוח ביצוע תקציבי 2018 ועל רקע נתוני ביצוע נמוכים יחסית של החטיבות ביקשה ועדת הכספים לקבל נתוני ביצוע ביחס לרבעון הראשון לשנת 2019. מצורף דוח ביצוע בהתאם. יוצג לוועדה על ידי מנהל חטיבת הכספים, מר יובל ייני ועל ידי מנהלת אגף תקציבים, גב ליאורה כהן-נצר.**

החלטה מס' 19010504/4

יועבר בישיבה הבאה.

5. **הצגת הכנסות מתרומות בדוחות הכספיים**

עיקרי הדיון:

מר יובל ייני, מנהל חטיבת כספים

ביקש להציג את הנושא במטרה לתת עדכון סטטוס בתור הוועדה שאחראית על הדוחות הכספיים וזאת קודם לאישור הדוחות הכספיים לשנת 2018. מבקר הפנים הוציא נייר עמדה אשר צורף לחומרי הרקע לקראת הישיבה, ממנו עולה כי יש להציג בצורה אחרת את הרישום של ההכנסות מתרומות בדוחות הכספיים. לשיטתה של ביקורת הפנים יש שתי דרכים להצגת רישום התרומות – נטו או ברוטו, קרי קיזוז תרומות שלאחר מכן יוצאות מקק"ל ושלאורה אינן רלוונטיות לה. המסמך של ביקורת הפנים נשלח גם לידיעת הוועדה.

כמו כן, הוסיף מנהל חטיבת הכספים כי הנושא יטופל ברמה המקצועית, ויובא לדיון בוועדה לתיקון ליקויים בראשות מנכ"ל קק"ל. מדובר בוועדה שהוקמה על ידי מנכ"ל קק"ל (בהשתתפות היועץ המשפטי של קק"ל, מנהל חטיבת הכספים ומבקר הפנים משקיף בוועדה) במטרה לדון בדוחות הביקורת מכל חמשת גופי הביקורת של קק"ל כולל ניירות עמדה של ביקורת הפנים ולוודא ביצוע תיקון ליקויים.

עו"ד שושי טרגין, סגנית היועץ המשפטי

מזכירות החברה

סקרה את התהליך שנושא זה עבר מבחינת תיקון ליקויים, וציינה כי בעבר נשמעה טענה מלשכות קק"ל בעולם שאין פרויקטים לקק"ל ולכן יזמו את הפרויקטים בעצמם, וקק"ל הוסיפה מצינוג. כאמור, התהליך תוקן, והיום נעשה טוב, הוגבר ענין של הפיקוח וחתימת ההסכמים עם כלל הצדדים. כיום יש ועדה מקצועית של חגי"מ בראשות מנהל החגי"מ שבודקת את התרומה.

מר ארנן פלמן, סגן יו"ר קק"ל ויו"ר ועדת הכספים

מדובר בנושא שקיבל מענה בנהלים החדשים של קרן קימת, ועל כן לדעתו אינו רלוונטי. הוגדרה מדיניות מצינוג לתרומות והסביר לחברים את הרציונל העומד בבסיסה.

רו"ח עופר ארז, שותף ביקורת ממשד EY

במענה לשאלת חבר ועדת הכספים הסביר את הסוגיה החשבונאית. המדובר על רישום בדוח הכספי תחת סעיף תרומות מיועדות. ביקורת הפנים סבורה כי יש לקזז את ההוצאה כנגד ההכנסה - הצגה נטו. אנחנו סבורים שזה צריך להיות הצגה ברוטו וזאת מהטעם כי מדובר בתרומה שהתקבלה על ידי לשכות קק"ל והיא משמשת למען מטרות קק"ל, בהתאם לתזכיר והתקנון שלה. לא מדובר בסוגיה מורכבת ברמה החשבונאית.

לשאלת יו"ר הוועדה, השיבה עו"ד טרגין כי מסכימה עם אופן הגדרת הנושא על ידי EY ועם חוות דעתם של EY מקובלת עליה. עוד הוסיפה, כי היות ומדובר בדבר שכבר עבר מן העולם לא רואה צורך להתעמק בזה.

מר יובל ייני, מנהל חטיבת כספים הציג את הנושא בהתאם למכתב מבקר הפנים, לפיו יש להציג בצורה אחרת את הרישום של ההכנסות מתרומות בדוחות הכספיים. כמו כן, הוסיף כי הנושא יובא לדיון בוועדה לתיקון ליקויים בראשות מנכ"ל קק"ל. לבקשת ועדת הכספים רו"ח עופר ארז ממשד EY הסביר את הסוגיה החשבונאית.

החלטה מס' 19010505/4

ועדת הכספים הביעה את עמדתה כי נכון לקבל את המלצת רואי החשבון בנושא.

הצבעה:

אושר פה אחד

6. בהתאם לנוהל בניית תקציב, מדווחת חטיבת הכספים לוועדת הכספים את ההסטות ביחס לרבעון שחלף. מצורף דוח של כלל ההסטות שבוצעו ברבעון הראשון לשנת 2019

עיקרי הדיון:

מר יובל ייני, מנהל חטיבת כספים:

מסר דיווח לוועדת כספים לגבי ההסטות שבוצעו ברבעון שחלף, בהתאם לנוהל תקציב וביחס להסטות שבוצעו. מסמך נשלח מראש לוועדה.

לשאלת סגן היו"ר, יאיר לוטשטיין, השיב מר יובל ייני, כי הנוהל קובע את הסמכות המאשרת את ההסטה, וכי בכל מקרה הגורם המבקש והגורם המקבל מעבירים לגורם המאשר את התייחסותם בטרם אישור ההסטה.

7. טיוות דוחות כספיים 2018: א. דיווח יו"ר ועדת המשנה לכספים בנושא מאזן, מר שמאי קינן. ב. דיון בדוחות והמלצה ועדת הכספים לוועדת הביקורת/ דירקטוריון/ אסיפה

עיקרי הדיון:

מזכירות החברה

מר שמאי קינן, יו"ר ועדת משנה לכספים בנושא מאזן

דיווח כי ועדת המשנה דנה לעומק בנושא במהלך שתי ישיבות. התקיימו דיונים ערים. מציין לשבח את העובדה שבמועד מוקדם יחסית הוגשו טיוטות של הדוח הכספי לשנת 2018. כלי ניהולי חשוב עבור החברה.

הדוח המילולי טכני בעיקרו אבל מציג את הפעילות של קק"ל. הדוח המילולי התקבל רק לפני הדיון אך נידון בוועדה.

מבקש לציין לטובה את חטיבת הכספים על העבודה המקצועית והגשת הדוחות בזמן ואפילו לפני הזמן המקובל בחברות אחרות. ועדת מאזן קיבלה דוחות המשקפים את המצב הכספי. התקיים גם דיון על נושא המיסוי ועל שיערוך נכסי הימנותא ועדכונים נוספים. ועדת המאזן המליצה להמשיך בתהליך ולדון בדוחות בוועדת הכספים.

מר יובל ייני, מנהל חטיבת כספים:

ועדת משנה לכספים בנושא מאזן המליצה לוועדת כספים לדון ולאשר את הדוח הכספי. הדוח המילולי הוצג בוועדה, ולא הסתייע לשלוח אותו לחברים מראש, ובוצעה קריאה מודרכת מקיפה שלו בוועדת המשנה ונתנו תשובות לשאלות החברים. עוד צויין, כי לגבי הדוח המילולי לא הייתה הצבעה, היות ואין חובה פורמלית לאשרו בוועדת המאזן.

מר ייני ביקש לציין את הסוגיות המהותיות והמשמעותיות בדוח:
1. נושא המיסוי-

המדובר דוח כספי ראשון שמגישה קק"ל לאחר חקיקת החוק למיסוי קק"ל. עצם הדברים פורטו במסגרת הדיון בסעיף קודם.

2. ביטול היעודה של 2.2 מיליארד ₪-

באוקטובר 2018 הוחלט על ידי הדירקטוריון לבטל את החלטת הדירקטוריון משנת 2014 בנושא ייעוד כספים להבטחת כספי הפנסיה בסך של 2.2 מיליארד ₪. הנושא קיבל ביטוי בדוח הכספי עד וכולל 2017. הדבר לא יצא אל הפועל בשל סירוב ארגון העובדים בשעתו להחליף את הבטחת הפנסיה באמצעות שיעבוד הצף בייעוד הכסף. יחד עם זאת, עצם הביטול נעשה, בין היתר, לאור הירידה המשמעותית ביתרות קק"ל אשר נגרם כתוצאה מהסכם קק"ל עם המדינה בשנת 2015 במסגרתו העבירה קק"ל למדינה 2.190 מיליארד ₪.

3. גידול בשווי מקרקעין מ- 8.3 מיליארד ל- 10.5 מיליארד ₪ -

כפי שהוסבר בדיון בסעיף הקודם, הגידול המשמעותי בסך של 1.9 מיליארד ₪ נובע מהשערוך בנכסי הימנותא ורכישות נוספות.

4. חבות אקטוארית בשל סיום יחסי עובד מעביד -

החבות האקטוארית נכון ליום 31.12.2018 מסתכמת ב כ- 3.04 מיליארד לעומת 3.140 נכון ליום 31.12.2017. 50 מלשי"ח הינו תולדה של תיקון הנחות עבודה רלוונטיות מבחינה מקצועית. הנושא נבחן לעומק בסיוע אקטואר קק"ל ובקרה של משרד רו"ח EY. וכ- 50 מלשי"ח כתוצאה משינוי בריבית ההיוון.

5. קיטון בהכנסות נטו מרמ"י

המדובר בקיטון של כ 1.2 מיליארד ₪ מ- 2.5 מיליארד ל 1.3 מיליארד ש"ח. חשוב לציין כי 2017 הייתה שנה שיא בהכנסות ואינה שנה משקפת.

6. קיטון בגיוס תרומות-

קיימת ירידה של כ 16 מ' ₪ בגיוס תרומות השנה. בהוצאות בגין גיוס לא היו שינויים מהותיים למעט שינויים הנובעים מעדכונים אקטואריים.

7. הוצאות מימון-

נכון ל-31.12.2018 יש הפסד (על הנייר, לא מומשו ניירות הערך) של כ-21 מלשי"ח. בדצמבר 2018 היו ירידות משמעותיות בבורסה ולכן נרשם ההפסד הנ"ל. חשוב לציין כי ברבעון הראשון בשנת 2019 היה תיקון בשוק ההון התשואות חזרו לרמתן הקודמת ואף יותר.

מזכירות החברה

בהמשך הישיבה השיב מנהל חטי' הכספים לשאלות החברים אודות הדוח המילולי, בין היתר, באשר לחברות בבעלות קק"ל. עו"ד טרגין סקרה לבקשת החברים את החברות השונות. מר יוני הוסיף, כי היות שהשנה מדובר בטופס מקוון, פנתה הלשכה המשפטית לרשם לאור העובדה שהפורמט אינו מתאים לקק"ל, אך טרם התקבלה התייחסות נציגי הרשם. עו"ד אביתר יצחק הלוי, הרחיב אודות חוסר התאמות אלה, למשל בנושא תרומות.

יו"ר ועדת הכספים סיכם את הישיבה, וציין כי אכן נדרש זמן על מנת לאשר את הדוח המילולי, לכן מבקש לאפשר לחברי הוועדה לפנות בשאלות לחטיבת הכספים עד לסוף השבוע. באשר להערתו של עו"ד יצחק הלוי אודות שינויים שייתכן ויוכנסו לדו"ח, ביקש שהם יובאו בפני הדירקטוריון. באשר להערתו של מר דניאל יפה, ציין כי לפי הלשכה המשפטית אין חובה כי הדוח המילולי יאושר על ידי ועדת הכספים.

מר שמאי קינן, יו"ר ועדת משנה לכספים בנושא מאזן, דיווח כי ועדת המשנה דנה לעומק בנושא במהלך שתי ישיבות.

החלטה מס' 19010507/4

א. דוח כספי

מנהל חטיבת כספים הציג בפני הוועדה את השינויים בין טיוטת הדוח הראשונה שנידונה בוועדה ביום 15.4.19 לבין הטיוטה הסופית שנשלחה לוועדת המשנה לכספים בנושא מאזן.

ועדת כספים מאשרת את טיוטת הדוח הכספי וממליצה להעבירו לאישור ועדת הביקורת החיצונית, דירקטוריון קק"ל והאסיפה הכללית.

הצבעה:

אושר פה אחד

8. מינוי רו"ח מבקר

עיקרי הדיון:

מר יובל ייני, מנהל חטיבת כספים, מציין כי בהתאם להנחיית ועדת הכספים, חטיבת כספים ניהלה תהליך של מכרז רואה חשבון מבקר באישור ועדת מכרזים. התהליך בוצע ויובא לוועדת המכרזים. באחריות חטיבת כספים עם סיום התהליך להעביר המלצה לוועדת הביקורת שתועבר לאסיפה הכללית.

9. בקשת הלשכה המשפטית ומערך ההסברה לתקצוב מהרזרבה לצורך הגשת תביעה נגד החמס בגין נזקים שנגרמו לקק"ל במהלך "צוק איתן" - עו"ד נדב עשהאל, היועץ המשפטי וצחי משה, מנהל מערך ההסברה

עיקרי הדיון:

הגברת שוש טרגין, מסרה פרטים משלימים אודות התביעה.

נוכח טיבו, הוגדר הדיון בנושא זה כחסוי וככזה לא יקבל הדיון ותוכנו פומבי במסגרת פרוטוקול זה. פרטי הדיון שמורים במשרדי מזכירות החברה.

הגברת שוש טרגין, מסרה פרטים משלימים אודות התביעה.

תאריך: 15/07/2019
שעה: 13:15

מזכירות החברה

החלטה מס' 19010509/4

ועדת כספים מאשרת סך 890 אלף \$ מהרזרבה לבקשת הלשכה המשפטית וכפי שהוצג וכן 90 אלף \$ כפי שהוצג ע"י מנהל מערך ההסברה.

הצבעה:

לא השתתפו בהצבעה- 7 (זאב נוימן , עפרה כרמי , רני טריינין , שלמה דרעי , שמאי קינן , אשר אברגיל ,
מתי יצחק)
אושר פה אחד

* הערה - לא נכחו בדיון.

ארנון פלמן, יו"ר הוועדה